

Ki-Teitzei Isaiah 60:1-22

The Light of Zion

Arise, shine, for your light has dawned; the presence of the LORD has shone upon you! Behold! Darkness shall cover the earth, and thick clouds the peoples; but upon you the LORD will shine, and His Presence be seen over you. And nations shall walk by your light, kings, by your shining radiance.

(א) קוֹמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרְךָ וְכָבוֹד יִי עֲלֶיךָ זָרַח. (ב) כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יִכְסֶה אֶרֶץ וְעַרְפָּל לְאֻמִּים וְעֲלֶיךָ יִזְרַח יִי וְכָבוֹד עֲלֶיךָ יֵרָאֶה. (ג) וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זָרַחְךָ.

The “Zionists” Return—in style!

Raise your eyes and look about: they have all gathered and come to you. Your sons shall be brought from afar, your daughters like babes on shoulders. As you behold, you will glow; your heart will throb and thrill—for the wealth of the sea shall pass on to you, the riches of nations shall flow to you. Dust clouds of camels shall cover you, dromedaries of Midian and Ephah. They all shall come from Sheba; they shall bear gold and frankincense and shall herald the glories of the LORD. All the flocks of Kedar shall be assembled for you, the rams of Nebaioth shall serve your needs; they shall be welcome offerings on My altar, and I will add glory to My glorious House. Who are these that float like a cloud, like doves to their cotes? Behold, the coastlands await me, with ships of Tarshish in the lead, to bring your sons from afar, and their silver and gold as well—for the name of the LORD your God, for the Holy One of Israel, who has glorified you.

(ד) שְׂאֵי סָבִיב עֵינֶיךָ וּרְאֵי כָל־מִן וְנִקְבְּצוּ בָּאוּ לְךָ בְּנֵיךָ מֵרְחוֹק יָבֹאוּ וּבְנוֹתֶיךָ עַל צַד תֵּאֱמַנְנָה. (ה) אַז תֵּרְאֵי וְנִהְרַת וּפְתַח וְרָחַב לְבַבְךָ כִּי יִהְפֹךְ עֲלֶיךָ הַמּוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לְךָ. (ו) שִׁפְעַת גַּמְלִים תִּכְסֶּה בְּכָרִי מִדְּיָן וְעֵיפָה כָל־מִן מִשְׁבָּא יָבֹאוּ זָהָב וְלִבְנָה יִשְׂאוּ וְתִהְלֹת יִי יִבְשָׂרוּ. (ז) כָּל צֹאן קִדְרָה יִקְבְּצוּ לְךָ אֵילֵי נְבִיאוֹת יִשְׂרָתוֹנְךָ יַעֲלוּ עַל רֹצוֹן מִזְבְּחֵי וּבֵית תִּפְאָרְתִּי אֶפְאֵר. (ח) מִי אֵלֶּה כְּעַב תְּעוֹפִינָה וְכִזְוִיִּם אֵל אֲרַבְתִּיהֶם. (ט) כִּי לִי אֵיִים יִקְוּ וְאֲנִיֹּת תִּרְשִׁישׁ בְּרֹאשְׁנָה לְהַבִּיא בְּנֵיךָ מֵרְחוֹק כְּסֹפֶם וְזָהָבִם אֲתָם לְשֵׁם יִי אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פָאֲרָה.

במדבר י"א:י"ב (יב) הֲאֵנֹכִי הִרִיתִי אֶת כָּל הָעָם הַזֶּה אִם אֲנֹכִי יִלְדֹתִיהוּ כִּי תֹאמַר אֵלַי שְׂאֵהוּ בְחִיקָה כְּאִשֶׁר יִשָּׂא הָאִמּוֹן אֶת הַיֶּנֶק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבוֹתָיו.

Did I conceive all this people, did I bear them, that You should say to me, ‘Carry them in your bosom as a nurse carries an infant,’ to the land that You have promised on oath to their fathers? תהלים ל"ד:ו' (ו) הִבִּטוּ אֵלָיו וְנִהְרוּ וּפְנֵיהֶם אֶל יְחֻפְרוּ.

Men look to Him and are radiant; let their faces not be downcast.

הושע ג:ה' (ה) אַחֲרַי יִשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׂוּ אֶת יִי אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מֶלֶכָם וּפְתַחוּ אֶל יִי וְאֶל טוֹבוֹ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים.

Afterward, the Israelites will turn back and will seek the LORD their God and David their king—and they will thrill over the LORD and over His bounty in the days to come.

ר' יוסף קרא: לאדם שמנושה מכל טובה, דרך ארץ כשהטובה באה לידו, נופל בו לומר לשון פחד.

A person who has been missing all goodness, when goodness finally reaches him it is natural for him to be described as "in awe."

אבן עזרא: והנה יהיה פחד מעורב עם שמחה. זאת "רחב לבבר", הפך הצרה.

Anxiety will be mixed with the rejoicing, which is indicated by the words: "And your heart shall be enlarged." This is the opposite of צרה straits, distress.

תהלים פרק קיח (ה) מן המצור קראתי יה ענני במרחב יה:

מלבי"ם: תחלה תפחד אולי הוא לרעתך עד אח"כ שיתברר לך שהוא לטובתך יתרחב לבבר מרוב השמחה.

Initially, you will be frightened lest it be to your disadvantage. Subsequently, when it becomes clear that it is advantageous, your heart will "widen" out of joy.

רש"י: בכרי מדין – הוגני מדין, הם גמלים בחורים, וכן "בכרה קלה" (ירמיהו ב': כ"ג).

They are young camels. Comp. (Jer. 2:23) "a swift young camel (בכרה)."

בראשית כ"ה: (ד) ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל אלה בני קטורה.

(י"ג) ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתולדתם בכר ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם.

Zion will dominate others

Aliens shall rebuild your walls, their kings shall wait upon you— for in anger I struck you down, but in favor I take you back. Your gates shall always stay open— day and night they shall never be shut— to let in the wealth of the nations, with their kings in procession. For the nation or the kingdom that does not serve you shall perish; such nations shall be destroyed. The majesty of Lebanon shall come to you— cypress and pine and box— to adorn the site of My Sanctuary, to glorify the place where My feet rest. Bowing before you, shall come the children of those who tormented you; prostrate at the soles of your feet shall be all those who reviled you; and you shall be called "City of the LORD, Zion of the Holy One of Israel." Whereas you have been forsaken, rejected, with none passing through, I will make you a pride everlasting, a joy for age after age. You shall suck the milk of the nations, suckle at royal breasts. And you

(י) ובנו בני נכר חמתיה ומלכיהם ישרתונו כי בקצפי הכיתיה וברצוני רחמתייה. (יא) ופתחו שעריה תמיד יומם ולילה לא יסגרו להביא אליה חיל גוים ומלכיהם נהוגים. (יב) כי הגוי והממלכה אשר לא יעבדוה יאבדו והגוים חרב יחרבו. (יג) כבוד הלבנון אליה יבוא ברוש תדהר ותאשור יחדו לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכבד. (יד) והלכו אליה שחוח בני מעניה והשתחוו על כפות רגליה כל מנאציה וקראו לה עיר י"י ציון קדוש ישראל. (טו) תחת היותה עזובה ושנואה ואין עובר ושמתיך לגאון עולם משוש דור ידור. (טז) וינקת חלב גוים ושד מלכים תינקי וידעת כי אני י"י מושיעך וגאלך אביר יעקב.

shall know that I the LORD am your Savior, I, the Mighty One of Jacob, am your redeemer.

Zion's Wealth and Goodness

Instead of copper I will bring gold, instead of iron I will bring silver; instead of wood, copper; and instead of stone, iron. And I will appoint well-being as your government, prosperity as your officials. The cry "violence!" shall no more be heard in your land, nor "wrack and ruin!" within your borders. and you shall name your walls "victory" and your gates "renown." No longer shall you need the sun for light by day, nor the shining of the moon for radiance [by night]; for the LORD shall be your light everlasting, your God shall be your glory. Your sun shall set no more, your moon no more withdraw; for the LORD shall be a light to you forever, and your days of mourning shall be ended. And your people, all of them righteous, shall possess the land for all time; they are the shoot that I planted, My handiwork in which I glory. The smallest shall become a clan; the least, a mighty nation. I the LORD will speed it in due time.

(יז) תַּחַת הַנְּחֹשֶׁת אָבִיא זָהָב וְתַחַת הַבְּרָזֶל אָבִיא כֶּסֶף וְתַחַת הָעֵצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בְּרָזֶל וְשִׁמְתִי פְקֻדֹתַי שְׁלוֹם וְנִגְשִׁיךְ צְדָקָה. (יח) לֹא יִשְׁמַע עוֹד חֲמָס בְּאַרְצֶךָ שָׂד וְשִׁבְרָה בְּגִבּוֹלֶיךָ וְקִרְאֹת יְשׁוּעָה חוֹמֹתֶיךָ וְשַׁעֲרֶיךָ תִּהְיֶה לְךָ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וְלַנֶּגֶה הַיָּרֵחַ לֹא יֵאִיר לְךָ וְהָיָה לְךָ יְיָ לְאוֹר עוֹלָם וְאֱלֹהֶיךָ לְתַפְאֲרָתְךָ. (כ) לֹא יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֶׁךָ וְיִרְחַךְ לֹא יֵאֶסֶף כִּי יְיָ יִהְיֶה לְךָ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוֹ יְמֵי אָבְלֶךָ. (כא) וְעִמָּךְ כָּל־מִצְדִּיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר [מִטְעִי] (מטעו) מַעֲשֵׂה יָדַי לְהַתְּפָאֵר. (כב) הַקֶּטָן יִהְיֶה לְאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עַצוּם אֲנִי יְיָ בְּעֵתָהּ אַחִישְׁנָה.

בבלי ראש השנה כ"ג.

וא"ר יוחנן אוי להם לגוים שאין להם תקנה שגא' תחת הנחשת אביא זהב ותחת הברזל אביא כסף ותחת העצי' נחשת ותחת האבנים ברזל. תחת ר"ע וחבריו מאי מביאין? ועליהם הוא אומר {יואל ד':כ"א} "ונקיתי דמם לא נקיתי."

R. Johanan also said: Alas for the idol-worshippers since they have no means of remedy, as it says, "For brass I will bring gold, and for iron I will bring silver, and for wood brass and for stones iron." But what can they bring to replace R. Akiba and his companions? Of them the Scripture says, "Though I cleanse them [of other transgressions] from their blood I shall not cleanse them."

סנהדרין דף צח עמוד א

אמר רבי אלכסנדר: רבי יהושע בן לוי רמי, כתיב "בעתה", וכתיב, "אחישנה!" זכו - אחישנה, לא זכו - בעתה. אמר רבי אלכסנדר: רבי יהושע בן לוי רמי, כתיב "וארו עם עוני שמיא כבר אנש אתה", וכתיב "עני ורכב על חמור!" - זכו - עם עוני שמיא, לא זכו - עני ורכב על חמור.

R. Alexandri said: R. Joshua b. Levi pointed out a contradiction. It is written, "In its time," while it is also written, "I [the Lord] will hasten it!" — If they are worthy, I will hasten it; if not, [it will come] at the due time. R. Alexandri said: R. Joshua opposed two verses: it is written, "And

behold, one like the son of man came with the clouds of heaven," while [elsewhere] it is written, [behold, you king comes to you . . .] "lowly, and riding upon an ass!" — if they are meritorious, [he will come] with the clouds of heaven; if not, lowly and riding upon an ass.

אבן עזרא: בעתה – בגעת עת הישועה... אחיש לעשות...

That is, when the time of salvation will come, I will act swiftly.

רד"ק: ויש לפרש כשיגיע עתה אחישנה, לגמרה מהרה כי לא יארך זמן מעת החל הישועה עד כלותה.

It may be interpreted that when the appointed time arrives, I will hasten it; i.e., I will conclude it swiftly; it will not take long from the time the salvation begins until it concludes.

מלבי"ם: בבא העת המיועד אעשה הדבר בזריזות (כי זה גדר פעל חיש) ואמלא את הבטחתי.

When the appointed time comes, I will act expeditiously (this is the root meaning of the verb חיש) to fulfill My promise.

שמות י"ב:מ"א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאוּ כָּל־צְבָאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

רש"י: ויהי מקץ שלשים שנה, ויהי בעצם היום הזה – מגיד כיון שהגיע הקץ לא עיכבו המקום כהרף עין. בחמשה עשר בניסן נולד יצחק, בחמשה עשר נגזרה גזירה בין הבתרים.

The addition of the latter phrase tells us that as soon as the predetermined end of the bondage arrived, the Omnipresent did not detain them even as long as the twinkling of an eye (Mekhilta d'Rabbi Yishmael 12:42). For on the fifteenth of Nisan the ministering angels had come to Abraham to announce to him the promised birth of Isaac, and on the fifteenth of Nisan Isaac was born, and on the fifteenth of Nisan the decree "between the parts" [relating to Israel's slavery and deliverance] was made.

ר' מרדכי גרינברג (כרם ביבנה): "נבואה נזילה"

יונה ניבא "עוד ארבעים יום ונינוה נהפכת" (יונה ג ד). כידוע נינוה לא נהפכה, האם היה יונה נביא שקר? הגמרא אומרת: "יונה מעיקרא (=מתחילה) נינוה נהפכת אמרי ליה (=אמרו לו) איהו (=הוא) לא ידע אי (=אם) לטובה אי (=אם) לרעה" (סנהדרין פט:).

רש"י שם: "ומשמע נמי (=גם) לטובה, שיהפכו מעשיהם מרעה לטובה. וכיון ששבנו, נתקיימה הנבואה ולא מיהדר (=חזר) הוא". אין צורך לומר שהקב"ה חזר בו מנבואת יונה; מעיקרא הייתה הנבואה "נזילה" וכאשר נינוה נהפכה במהפך רוחני, הם חסכו מעצמם את מהפכת העיר כסדום ועמורה.

[https://www.associationforjewishstudies.org/publications-research/adventures-in-jewish-studies-podcast/\(false\)-messiahs-messianism-in-jewish-history-and-thought-episode-transcript](https://www.associationforjewishstudies.org/publications-research/adventures-in-jewish-studies-podcast/(false)-messiahs-messianism-in-jewish-history-and-thought-episode-transcript)

<https://www.youtube.com/watch?v=RZWsez4SMbc>

זאל שוין קומען די גאולה